

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

14. Amplius supradicta efficaciter urgentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95871)

268 Sed obiicies tandem cum Patre Vasquez, quia macula peccati non potest tolli per solam condonationem extrinsecam, sed necessaria est mutatio entriseca in peccatore; atqui macula peccati constituit essentialiter ipsum peccatum habituale formaliter sumptum: ergo peccatum habituale formaliter non potest tolli per solam extrinsecam condonationem sine physica, & intrinseca peccatoris mutatione.

Minor, in qua est difficultas, sic probatur, quia aut homo præterita iam actione peccati, semel commissi, manet maculatus, iniustus, & dignus æterna pœna ex natura peccati, & actionis præteritæ, semel commissæ, aut ex sola lege, & voluntate Dei imputantis peccatum; dici autem non potest hominem ita manere ex voluntate libera, & statuto Dei imputantis peccatum: ergo manet ita ex natura ipsiusmet peccati semel commissi. Porro autem hominē ita manere non posse ex statuto, & voluntate libera Dei, patet primo quia non ideo homo turgis, & maculatus, & dignus manet æterno supplicio post peccatum; quia Deus vult ita ipsum manere, sed quia ipse peccavit; nam quamvis Deus nihil circa hoc statuisset, homo qui semel peccavit, mortaliter vere diceretur turpis apud Deum, & dignus æterno supplicio. Adde vix intelligi, nec dum explicari posse, quæ sit imputatio hæc ex parte Dei, qua homo constituitur peccator, alias Deus esset auctor peccati, quia ille est auctor formæ qui est auctor constituens concretum per talem formam: sed Deus per suam imputationem constitueret hominem peccatorem: ergo esset auctor peccati, quod est forma talis constitutionis. Secundo, quia non pendet ex libera voluntate Dei ut homo maneat dignus æterna pœna, aut temporali tantum alioquin nullum peccatum suapte natura esset dignum æterna pœna, aut temporali, ac proinde nullum esset suapte natura mortale, aut veniale, quod est hæreticorum dogma: ergo non pendet ex Dei voluntate, ut homo post peccatum maneat dignus pœnæ; nam si ex voluntate Dei penderet dignitas pœnæ, penderet etiam dignitas tantæ, aut tantæ, maioris, aut minoris pœnæ quod est absurdum, cum igitur dignitas pœnæ consequatur maculam relictam ex peccato actionis, aut si velis, sit ipsa macula relictæ ex peccato, efficitur etiam ipsam maculam statum peccati, & dignitatem pœnæ non manere in homine ex voluntate Dei imputantis actionem præteritam peccati, sed ex natura ipsius actionis ita lædētis hominem, & maculantis.

269 Respondeo huic obiectioni, negando maiorem, ad eius probationem dico, manere ex vi præteriti peccati peccatorem moraliter maculatum, iniustum, & odio dignum, non ex mera voluntate Dei, sed ex natura ipsius peccati, ad id autem quod interrogat Pater Vasquez §. Hinc autem: utrum scilicet Deus remittat peccatum solum remittendo pœnam, aut lapsu temporis, dico remittere maculam peccati remittendo iniuriam, in qua consistit macula, ut supra dictum est; unde ratio formalis destructionis peccati est actus liber Dei, quo vult remittere iniuriam sibi debitam in quo nulla difficultas est, neque ad hoc requiritur mutatio physica in homine, sed solum moralis quia iniuria, quæ remittitur moralis est, ut patet ex supra dictis, unde non tollitur peccatum ex eo solum quod tempus labatur, quia lapsus temporis non est ratio formalis remittendi iniuriam, solum enim necessarium est tempus tanquam duratio, in qua remittitur, nam cum omnia entia

creata sublunaria sint in aliqua duratione temporis, inde est, quod quæcunque mutatio facta in tali creatura, debeat fieri in aliqua duratione temporis, & cum hæc mutatio per quam transit de peccatore ad esse non peccatoris, sit mutatio in creatura, necesse est ut fiat in aliqua differentia, vel duratione temporis, quæ sufficit esse instantanea, quia tota fit simul à Deo, unde immediate post destructionem peccati actualis potest Deus remittere iniuriam, & destruere maculam peccati.

SUBSECTIO XIV.

Amplius supradicta efficaciter arguntur.

Quia Deus efficacissime vult non producere 270 re illis existentiam à parte rei; atqui ex vi talis volitionis efficacis nulla mutatio intrinseca facta est in creaturis possibilibus, neque illis aliquid intrinsecum tributum est per talem volitionem liberam, imo potius ex vi illius vult nihil illis intrinsecum tribuere, quia vult non tribuere illis existentiam: ergo bene potest dari actus efficax liber Dei circa aliquod obiectum quin ponat aliquid physicum in illo.

Quod autem nihil ponat patet, quia vel id, quod 271 ponit, aut est positum, aut negatum, non positum, quia non est existentia, & ante existentiam nihil positum potest creatura possibilis recipere à Deo, existentia enim est fundamentum primum cuiuscunque formalitatis positivæ ponendæ in creatura, imo etiam Deus vult nihil positum ponere in illis, sicut vult existentiam non tribuere ipsis, neque est negatum per modum puræ negationis existentie, quia adhuc supposito tali decreto creatura possibilis manet in esse possibilis; unde non destruitur in esse talis: ergo adhuc manet capax existentie, quare Deus reflexe cognoscit, nolle se dare existentiam possibilibus, etiam si ex se sintabilia, & capacia existentie, quatenus distinguuntur ab impossibilibus, quibus omnino repugnat existentia, ac proinde sunt incapacia omnino existentie; atqui ut destruitur negatio alicuius formalitatis, debet dari in subiecto illius incapacitas ad illam, in quo distinguitur pura negatio à privatione: ergo si in creaturis possibilibus non datur repugnantia ad existendum, non dabitur incapacitas ad illud, ac proinde post decretum non dabitur negatio pura existentie. Item neque ponitur ex vi talis decreti privatio existentie, quia creatura possibilis ex se, & quatenus per modum obiecti antecedit decretum, habet privationem existentie in quo distinguitur à creatura existente, quæ non caret privatione existentie: ergo non ponitur talis privatio ex vi decreti Dei, quia in eodem subiecto non datur duplex privatio eiusdem formalitatis, cum una sufficiat, frustra enim sunt per plura, quæ possunt fieri per pauciora, præcipue quia de novo non ponitur privatio, nisi destruendo formam oppositam, sed Deus ex vi talis decreti non destruxit existentiam in creaturis possibilibus, quas destruxit existentiam, quam destrueret Deus ex se haberent existentiam, quam destrueret Deus per decretum, quod est falsum.

Deinde, quia ipsi aduerſarij asserunt non posse 272 Deum introducere negationem, aut privationem primario, sed secundario in aliquo subiecto

ad introductionem formæ positivæ, Tum quia ipsi assentunt, negationem, sicut non est primario ens, hoc est primario non datur à parte rei non posse primario esse bonam & amabilem; ac proinde non posse primario à mari, & produci. Tum denique quia nemo intendens ad malum operatur; atqui privatio est malum: ergo non potest Deus intendens primario privationem ponere illam in subiecto, sed ex alio capite nullam introducit positivam formam Deus in possibilibus: ergo nullam privationem in ipsis introducit.

273 Confirmatur evidentius, quia in effectibus præsertim moralibus, potest Deus multa libere velle, quæ non faciunt in rebus specialem mutationem physicam realem: ergo non est illa necessaria ad actum liberum rei. Antecedens sic probatur, quia Deus potest transferre dominium alicuius rei, quod habet aliqua persona in aliam &c. ut supra late probatum manet: ergo.

274 Declaratur; quia sine dubio potest Deus primam gloriam dare propter primum actum constitutionis supernaturalis, non solum titulo hæreditatis debita filio per gratiam, sed etiam titulo mercedis debita operi, at vero si Deus voluerit utrumque titulum, sive alterum tantum nihil reale additur, vel affertur: ergo decretum liberum potest fieri sine aliqua mutatione intrinseca in creatura.

275 Dices, productionem gloriæ primæ fore realiter distinctam, si daretur gloria titulo mercedis, aut si daretur titulo hæreditatis, vel si daretur utroque titulo simul, absolute enim dicunt adversari, transientes actiones Dei, etiam si terminentur ad eisdem prorsus effectus, esse realiter distinctas per ordines reales ad diversos fines intentos à Deo.

276 Sed contra; quia si præsupponetur intra Deum in creata intentio distincta, fortassis in ordine ad illam aliqua probabilitas suaderet, esse distinctam productionem primæ gloriæ; cæterum quia non supponitur intra Deum hæc intentio determinata, & completa per vos, sed completur, ac determinatur per transientem productionem gloriæ non potest esse distincta productio, quia distinctionem realem acciperet per ordinem realem ad seipsam. Etenim productionis ordo ad totum, quod est realiter intra Deum, & in eius volitione secundum hanc sententiam non potest esse distinctus, quia totum est indifferens ad quaslibet intentiones diversorum finium, ideoque distinctio realis in ordine ad diversas intentiones accipi non potest, nisi in ordine ad diversas productiones constitutivas diversarum intentionum, involvitur ergo contradictio inter hanc solutionem, & principia huius sententia.

277 Deinde ex prædicta sententia sequeretur, quemlibet prædestinatum ab instanti conceptionis habere realem formalitatem propriam prædestinationis, & entitative supernaturalem, quamvis neque baptismum neque fidem suscepisset, sed multis criminibus teneretur; unde prædestinatio poneret aliquid in prædestinato, poneret enim actionem Dei creantis animam, quæ actio realiter, & entitative distingueretur à creatione cæterarum animarum per intentionem efficacem dandi gratiam, & gloriam.

Tandem refutatur hæc solutio supponendo, quosdam esse fines intrinsecos, ad quos unusquisque rei natura destinatur; ij autem non possunt esse diversi sine reali diversitate rerum quæ destinantur ad illos, quare de finibus intrinsecis non agitur in presenti, sed de finibus extrinsecis,

quos ab invicem potest agens liberum separare, quemadmodum ignis potest accendi ad comburendum, vel ad illuminandum, vel ad coquendum quo supposito, nullo fundamento nititur distinctio realis inter productiones ignis, ex eo quod destinantur ad distinctos fines extrinsecos, & separabiles ad invicem similiterque productio gloriæ non erit realiter distincta ex eo quod destinatur ad distinctos fines separabiles ad invicem, videlicet dandi hæreditatem filio, vel reddendi mercedem operario; clarius deprehenditur falsitas istius solutionis, quando Deus vult non producere, ut supra diximus; tunc enim contraria sententia negationem causalitatis realis accipit pro connotato complementem divinam volitionem, non producendi. Quo supposito, prædicta negatio causalitatis destinari potest ad finem prædestinationis, vel reprobationis, & destinari potest ad incarnationem, vel ad permitendum peccatum, & eligi potest ut medium ad ulteriorem finem, vel non ordinando illam ad alium finem. In omnibus his diversitatibus finium & intentionum, nihil reale diversum esse posset, in connotata negatione causalitatis: ergo distinctæ Dei intentiones diversorum finium reperiri possunt absque diversitate reali creaturarum. Quod totum foret evidentius in decreto, quo voluisset efficaciter ut potuit, nihil producere per totam æternitatem; quod eligere potuit, vel propter exercendum supremum dominium, vel præcise, quia nulla re creata indigebat. Alios autem plures fines intendere potuit per negationem cuiuslibet causalitatis usque ad iustans productionis mundi, & per negationem productionis infinitarum rerum, quæ nunquam sunt producenda.

Deinde sensus litteralis à Deo intentus in singulis locis scripturæ potui esse varius, & multiplex, manentibus eisdem verbis, eademque revelatione Dei quoad totam realem entitatem. Similiterque Mystica significatio legalium figurarum, & operum Christi Domini per Spiritum sanctum intenta varia, & multiplex potuit esse, manentibus figuris, & operibus absque vlla reali diversitate. Potuit ergo Deus distinctas significationes intendere absque vlla diversitate creaturarum. Nisi forte dicas, impossibile fuisse Deum non intendisse quoslibet sensus possibiles, & excogitabiles ab expositioribus; quod alienum foret à veritate, & à mente omnium expositorum eligentium unum sensum alio reiecto, & unam significationem mysticam alia reiecta.

SVBSECTIO IV.

*Ex libero inefficaci actu divina voluntatis
oppugnatur sententia adversa-
riorum.*

PRIMO quia Deus inefficaci voluntate vult omnes homines salvos fieri, ipsisque quantum est ex se vult conferre gloriam æternam: sed ex vi huius voluntatis nulla fit mutatio intrinseca physica in gloria, & hæc voluntas est libera, in Deo: ergo ex vi decreti liberi non datur necessario mutatio physica intrinseca in creaturis, ad quas terminatur. Maior est certa, & pater primo ex illo *Ezech. 18.* Nunquid voluntatis meæ est mors impij. Dicit Dominus, & non ut convertatur à viis suis, & vivat? & in fine capituli [quia nolo mortem morientis dicit dominus, revertimini, & vi-

V v vite]